



Studia wywiadowcze
Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Bezpieczeństwo narodowe	Cykl kształcenia 2023/24	
Ścieżka Ścieżka: Bezpieczeństwo analityczno-wywiadowcze	Kod przedmiotu UJ.WSMBNABAWS.140.07305.23	
Jednostka organizacyjna Wydział Studiów Międzynarodowych i Politycznych	Języki wykładowe polski	
Poziom kształcenia pierwszego stopnia	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Tak	
Forma studiów studia stacjonarne	Dyscypliny Nauki o polityce i administracji	
Profil studiów ogólnoakademicki	Klasyfikacja ISCED 1030 Ochrona i bezpieczeństwo nieokreślone dalej	
Obligatoryjność obowiązkowy	Kod USOS	
Koordynator przedmiotu	Artur Gruszczak	
Prowadzący zajęcia	Arkadiusz Nyzio, Artur Gruszczak	
Okres Semestr 3	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 3.0
	Sposób realizacji i godziny zajęć ćwiczenia: 15 wykład: 15	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem przedmiotu jest zaprezentowanie studiów wywiadowczych jako poddyscypliny nauk o bezpieczeństwie, ale mającej interdyscyplinarny charakter, łączący elementy teorii i praktyki nauk o polityce, stosunkach międzynarodowych, psychologii, socjologii, lingwistyki. Szczegółowe cele obejmują: 1) przedstawienie narodowych "szkół" studiów wywiadowczych w wybranych państwach; 2) charakterystyka głównych obszarów badań i osiągnięć na tym polu; 3) analiza uniwersalnych elementów badań nad wywiadem (dyscypliny, metody, instytucje, problemy); 4) dyskusja nad przyszłymi kierunkami rozwoju studiów wywiadowczych.
----	---

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			
W1	posiada podstawową wiedzę dotyczącą studiów wywiadowczych jako poddyscypliny nauk o bezpieczeństwie	BNA_K1_W01, BNA_K1_W02	zaliczenie pisemne, zaliczenie
W2	posiada wiedzę o różnorodnych ujęciach teoretycznych i koncepcyjnych wywiadu	BNA_K1_W01	zaliczenie pisemne, zaliczenie
W3	ma podstawową wiedzę na temat relacji między naukowcami i badaczami a instytucjami międzynarodowymi i organami władz państwowych w zakresie studiów wywiadowczych	BNA_K1_W02, BNA_K1_W03, BNA_K1_W05	zaliczenie pisemne, zaliczenie
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	potrafi analizować wydarzenia i procesy w obszarze działań wywiadowczych w aspekcie teoretycznym	BNA_K1_U02, BNA_K1_U03	zaliczenie pisemne, zaliczenie
U2	ma umiejętność identyfikowania informacji i zbiorów danych pod kątem wykorzystania w studiach wywiadowczych	BNA_K1_U01, BNA_K1_U02	zaliczenie pisemne, zaliczenie
U3	potrafi rozpoznawać problemy i ograniczenia działań wywiadowczych w perspektywie dorobku studiów wywiadowczych	BNA_K1_U01, BNA_K1_U03	zaliczenie pisemne, zaliczenie
Kompetencje społecznych - Student jest gotów do:			
K1	jest gotów do określania i wyjaśniania związków między studiami wywiadowczymi a praktyką działań wywiadowczych w szerokim kontekście politycznym, ustrojowymi i kulturowym.	BNA_K1_K01	zaliczenie pisemne, zaliczenie

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
ćwiczenia	15	
wykład	15	
samodzielna nauka dotycząca treści poruszanych na zajęciach	30	
przygotowanie projektu	15	
Przygotowanie do sprawdzianów	15	
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90	ECTS 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Miejsce badań nad wywiadem w naukach społecznych i ich dyscyplinach. Interdyscyplinarność studiów wywiadowczych	W1, W2, U1, U3, K1
2.	Główne obszary studiów wywiadowczych w Polsce i na świecie.	W1, W2, U1, U3, K1
3.	Studia wywiadowcze w Stanach Zjednoczonych	W2, W3, U2, U3, K1
4.	Studia wywiadowcze w Wielkiej Brytanii	W2, W3, U2, U3, K1
5.	Studia wywiadowcze we Francji	W2, W3, U2, U3, K1
6.	Studia wywiadowcze w Hiszpanii	W2, W3, U2, U3, K1
7.	Studia wywiadowcze w Rumunii i Niemczech	W2, W3, U2, U3, K1
8.	Studia wywiadowcze w Izraelu	W2, W3, U2, U3, K1
9.	Zajęcia organizacyjne i wprowadzające - wielonurtowość studiów wywiadowczych w Polsce (ćwiczenia)	W1, W2
10.	Studia wywiadowcze w Polsce - nurt historyczny (ćwiczenia)	W1, W2, W3, U1, U3, K1
11.	Studia wywiadowcze w Polsce - nurt psychologiczny (ćwiczenia)	W1, W2, W3, U1, U3, K1
12.	Studia wywiadowcze w Polsce - nurt antropologiczny/socjologiczny (ćwiczenia)	W1, W2, W3, U1, U3, K1
13.	Studia wywiadowcze w Polsce - nurt prawniczy (ćwiczenia)	W1, W2, W3, U1, U3, K1
14.	Studia wywiadowcze w Polsce - nurt politologiczny (ćwiczenia)	W1, W2, W3, U1, U3, K1
15.	Studia wywiadowcze w Polsce - nurt publicystyczny/"sensacyjny" (ćwiczenia)	W1, W2, W3, U1, U3, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania:

analiza tekstów, wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, analiza przypadków, ćwiczenia przedmiotowe, metoda projektów

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
ćwiczenia	zaliczenie	- aktywność w trakcie zajęć, - zaangażowanie w dyskusję problemową, - przygotowanie i prezentacja projektu, - końcowy sprawdzian pisemny
wykład	zaliczenie pisemne	test sprawdzający przekrojowo wiedzę

Wymagania wstępne i dodatkowe

obecność na zajęciach obowiązkowa

Literatura

Obowiązkowa

1. Artur Gruszczak, "Studia wywiadowcze jako poddyscyplina nauk o bezpieczeństwie: kierunki rozwoju", w: R. Skarzyński, E. Kuźlewska (red.), *Bezpieczeństwo. Dyscyplina nauki wobec funkcjonowania państwa*, Białystok 2018
2. Mirosław Minkina, *Sztuka wywiadu w państwie współczesnym*, Warszawa 2014
3. W stronę antropologii „bezpieki”. Nieklasyczna refleksja nad aparatem bezpieczeństwa w Polsce Ludowej, red. J. Syrnyk et al., Wrocław 2014 (ćwiczenia)

Dodatkowa

1. Józef Kozłowski, *Teoria i praktyka działań analityczno-informacyjnych*, Warszawa 2016
2. R. Dover, M. S. Goodman, & C. Hillebrand (red.), *The Routledge companion to intelligence studies*, London 2014
3. P. Gill, S. Marrin, M. Phythian (red.), *Intelligence theory. Key questions and debates*, London and New York 2009.
4. M. Herman, *Potęga wywiadu*, Warszawa 2002.
5. A. Mania, *Analizy wywiadu - dyscyplina naukowa in statu nascendi*, „Krakowskie Studia Międzynarodowe” 2017, vol. 14, nr 3 (ćwiczenia).
6. P. Pytlakowski, *Szkoła szpiegów*, Warszawa 2014 (ćwiczenia).
7. M. Rojszczak, *Cztery fałszywe hipotezy na temat ochrony prywatności i masowej inwigilacji*, „Państwo i Prawo” 2018, vol. 872, nr 10 (ćwiczenia).

Kierunkowe efekty uczenia się

Kod	Treść
BNA_K1_K01	Absolwent jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści, kierując się przy tym koniecznością stałego i samodzielnego uaktualniania wiedzy i umiejętności w świetle dostępnych informacji, obserwowanych zjawisk i na podstawie nowych sytuacji
BNA_K1_U01	Absolwent potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę w celu formułowania, analizy oraz rozwiązywania problemów w obszarze bezpieczeństwa
BNA_K1_U02	Absolwent potrafi umiejętnie selekcjonować i wykorzystywać źródła oraz informacje, dokonywać ich syntezy oraz krytycznej analizy
BNA_K1_U03	Absolwent potrafi umiejętnie zastosować metodologie pracy naukowej, dobierać oraz wykorzystywać właściwe metody i narzędzia
BNA_K1_W01	Absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe podejścia badawcze, nurty teoretyczne, elementy metodologii oraz terminologię z zakresu nauk o bezpieczeństwie oraz pokrewnych dyscyplin w obszarze nauk społecznych
BNA_K1_W02	Absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu złożone relacje między faktami, obiektami, zjawiskami i procesami bezpieczeństwa w wymiarze krajowym i międzynarodowym
BNA_K1_W03	Absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu uwarunkowania bezpieczeństwa (w szczególności polityczno-ustrojowe, ekonomiczne, prawne, etyczne, społeczne, kulturowe) w skali lokalnej, krajowej i międzynarodowej
BNA_K1_W05	Absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu normy i reguły prawne, organizacyjne i etyczne odnoszące się do struktur i instytucji bezpieczeństwa oraz w zakresie zarządzania bezpieczeństwem i zarządzania w sytuacji kryzysowej